

11.06.2025, 16:07

Χαρά Αλεξανδροπούλου

Περιβάλλον

Αιολική ενέργεια: Η κινητήριος δύναμη για βιώσιμη ανάπτυξη

Μείωση εκπομπών, χαμηλότερο κόστος, περισσότερες θέσεις εργασίας

Η Ελλάδα δεν μένει πίσω στον τομέα της σύγχρονης ενέργειας

Η αιολική ενέργεια είναι κάτι που συναντάμε πια όλο και συχνότερα γύρω μας, στα βουνά, στα νησιά, στους ορίζοντες που διασχίζουμε ταξιδεύοντας. Κι όμως, παρά την καθημερινή της παρουσία, δεν είναι λίγες οι φορές που αναρωτιόμαστε: Τι είναι τελικά αυτή η ενέργεια του ανέμου που ακούμε να συζητιέται τόσο έντονα; Πώς λειτουργεί και γιατί την έχουμε τόσο ανάγκη;

Η αλήθεια είναι πως η αιολική ενέργεια δεν είναι κάτι καινούριο για την Ελλάδα. Αντιθέτως, η σχέση μας με αυτήν ξεκινά ήδη από τη δεκαετία του '80. Το 1982, στην Κύθνο, εγκαταστάθηκε το πρώτο αιολικό πάρκο στην Ευρώπη. Από τότε μέχρι σήμερα, η πορεία ήταν σταθερά ανοδική. Σήμερα, από τα νησιά του Αιγαίου μέχρι τα ορεινά της ηπειρωτικής Ελλάδας, περισσότερες από 3.000 ανεμογεννήτριες αξιοποιούν τη δύναμη του ανέμου για να παράγουμε ηλεκτρική ενέργεια με καθαρό, ανανεώσιμο τρόπο.

Το 2024, η Ελλάδα διαθέτει συνολική αιολική ισχύ 5,4 GW, καλύπτοντας περίπου το 22% της ετήσιας ηλεκτρικής κατανάλωσης της χώρας, δηλαδή τις ανάγκες 3,2 εκατομμυρίων νοικοκυριών. Ταυτόχρονα, η συνεισφορά της αιολικής ενέργειας στη μείωση των εκπομπών CO₂ είναι καθοριστική, καθώς εξοικονομούνται ποσότητες ρύπων αντίστοιχες με εκείνες που εκπέμπει το 95% των αυτοκινήτων που κυκλοφορούν στην Ελλάδα.

Σε μια εποχή όπου η κλιματική κρίση δεν είναι πια μακρινή θεωρία αλλά πραγματικότητα, η ανάγκη να περιοριστεί η αύξηση της θερμοκρασίας κάτω από τους δύο βαθμούς Κελσίου είναι πιο επιτακτική από ποτέ. Σε αυτό το πλαίσιο, η αιολική ενέργεια αναδεικνύεται σε έναν πολύτιμο σύμμαχο. Είναι ανανεώσιμη, δωρεάν, ανεξάντλητη και κυρίως καθαρή – δεν εξαρτάται από γεωπολιτικές κρίσεις, δεν εκπέμπει ρύπους και μας επιτρέπει να χτίσουμε ένα ενεργειακό μέλλον χωρίς εξαρτήσεις.

Παράλληλα, ενισχύει και την ενεργειακή ανεξαρτησία της χώρας. Αντί να βασιζόμαστε σε εισαγωγές ορυκτών καυσίμων, αξιοποιούμε τον αέρα που φυσά στα δικά μας βουνά και νησιά. Το Αιγαίο, για παράδειγμα, διαθέτει εξαιρετικό αιολικό δυναμικό – ικανό όχι μόνο να καλύψει τις ανάγκες μας, αλλά και να κάνει την Ελλάδα εξαγωγέα καθαρής ενέργειας. Ο εθνικός στόχος για το 2030 προβλέπει 8,9 GW εγκατεστημένης αιολικής ισχύος – ένας στόχος φιλόδοξος, αλλά απόλυτα εφικτός.

Και πέρα από το περιβαλλοντικό αποτύπωμα, υπάρχει, φυσικά και ο παράγοντας «κόστος». Ένα από τα μεγάλα πλεονεκτήματα της αιολικής ενέργειας είναι το προβλέψιμο και χαμηλό κόστος παραγωγής. Ειδικά στη διάρκεια της ενεργειακής κρίσης, όταν το κόστος του φυσικού αερίου αυξήθηκε έως και 400% πάνω από το κόστος της αιολικής ενέργειας και του λιγνίτη στο 300%, η αιολική ενέργεια βοήθησε στη συγκράτηση των τιμών, επιδοτώντας στην πράξη τους λογαριασμούς ρεύματος με 4 δισεκατομμύρια ευρώ.

Η θετική επίδραση, ωστόσο, δεν σταματά στην οικονομία και το περιβάλλον. Η ανάπτυξη των αιολικών πάρκων ενισχύει την εγχώρια οικονομία, δημιουργώντας θέσεις εργασίας και

προστιθέμενη αξία στην τοπική παραγωγή. Πάνω από το 30% της συνολικής επένδυσης παραμένει στην Ελλάδα, ενώ το 80% του κόστους λειτουργίας αφορά εγχώριες δραστηριότητες, από τεχνικές υπηρεσίες μέχρι υλικά και έργα υποδομής.

Ακόμα και οι τοπικές κοινωνίες έχουν άμεσο όφελος. Η νομοθεσία προβλέπει ότι το 3% του κύκλου εργασιών κάθε αιολικού πάρκου επιστρέφει στην τοπική κοινωνία, ένα μέρος για μείωση των λογαριασμών των κατοίκων και το υπόλοιπο στους δήμους για έργα όπως δρόμοι, σχολεία και πολιτιστικές δράσεις. Το 2023, το συνολικό ποσό έφτασε τα 29 εκατομμύρια ευρώ, από τα οποία 11,6 εκατ. δόθηκαν απευθείας στους κατοίκους.

Όλα αυτά γίνονται με σεβασμό στο περιβάλλον. Μέσω έργων αποκατάστασης και σωστής χωροθέτησης, τα αιολικά πάρκα εντάσσονται αρμονικά στο φυσικό τοπίο. Για κάθε έκταση που καταλαμβάνεται, πραγματοποιούνται έργα αναδάσωσης ή δασοτεχνικά έργα σε αντίστοιχη έκταση. Είναι χαρακτηριστικό ότι για κάθε 1 εγκατεστημένο μεγαβάτ, φυτεύονται περίπου 270 δέντρα, τα οποία δεσμεύουν 4 τόνους CO₂ κάθε χρόνο.

Η τεχνολογική εξέλιξη έχει προχωρήσει τόσο ώστε σήμερα να είναι δυνατή η ανακύκλωση έως και του 90% των υλικών μιας ανεμογεννήτριας. Όταν φτάνουν στο τέλος της ζωής τους – συνήθως στα 20-25 χρόνια – οι ανεμογεννήτριες απομακρύνονται, αντικαθίστανται από

λιγότερες και αποδοτικότερες, και τα υλικά τους είτε επαναχρησιμοποιούνται είτε ανακυκλώνονται με περιβαλλοντικά υπεύθυνο τρόπο.

Η Ευρώπη έχει προ πολλού αντιληφθεί τη σημασία της αιολικής ενέργειας. Δεν πρόκειται απλώς για ένα εργαλείο της πράσινης μετάβασης, αλλά και για στρατηγική επιλογή, γεωπολιτική, τεχνολογική και οικονομική. Και η Ελλάδα δεν μένει πίσω. Η στροφή προς την αιολική ενέργεια δεν είναι απλώς μια λύση απέναντι στην κλιματική κρίση. Είναι ευκαιρία. Και μάλιστα ευκαιρία που συνδυάζει περιβαλλοντικό, οικονομικό και κοινωνικό όφελος.

Όμως, όπως συχνά συμβαίνει με κάθε τι καινούργιο, η πρόοδος φέρνει μαζί της και παραπληροφόρηση. Κατά καιρούς, κυκλοφορούν θεωρίες που φτάνουν στα όρια του φανταστικού: ότι οι πυρκαγιές μπαίνουν για να μπουν ανεμογεννήτριες, ότι αυτές "διώχνουν τα σύννεφα", μειώνουν τις βροχές, προκαλούν προβλήματα στην ψυχική υγεία ή ότι εκπέμπουν ραδιενέργεια. Ακόμα και το ότι διώχνουν τις μέλισσες ή ευθύνονται για πλημμύρες. Μαζί, φυσικά, με τον ισχυρισμό πως δεν υπάρχει κλιματική αλλαγή ή ότι δεν φταίει ο άνθρωπος για αυτήν.

Στην προσπάθειά να ξεκαθαρίσουμε την αλήθεια από τα fake news, ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο είναι το ask4wind.gr. Εκεί μπορεί κανείς να βρει απαντήσεις τεκμηριωμένες, απλές και κατανοητές, σε όλα αυτά τα ερωτήματα και κυρίως, να ενημερωθεί υπεύθυνα. Γιατί στο

τέλος της ημέρας, αυτό που χρειαζόμαστε δεν είναι απλώς περισσότερος αέρας. Είναι περισσότερη γνώση.